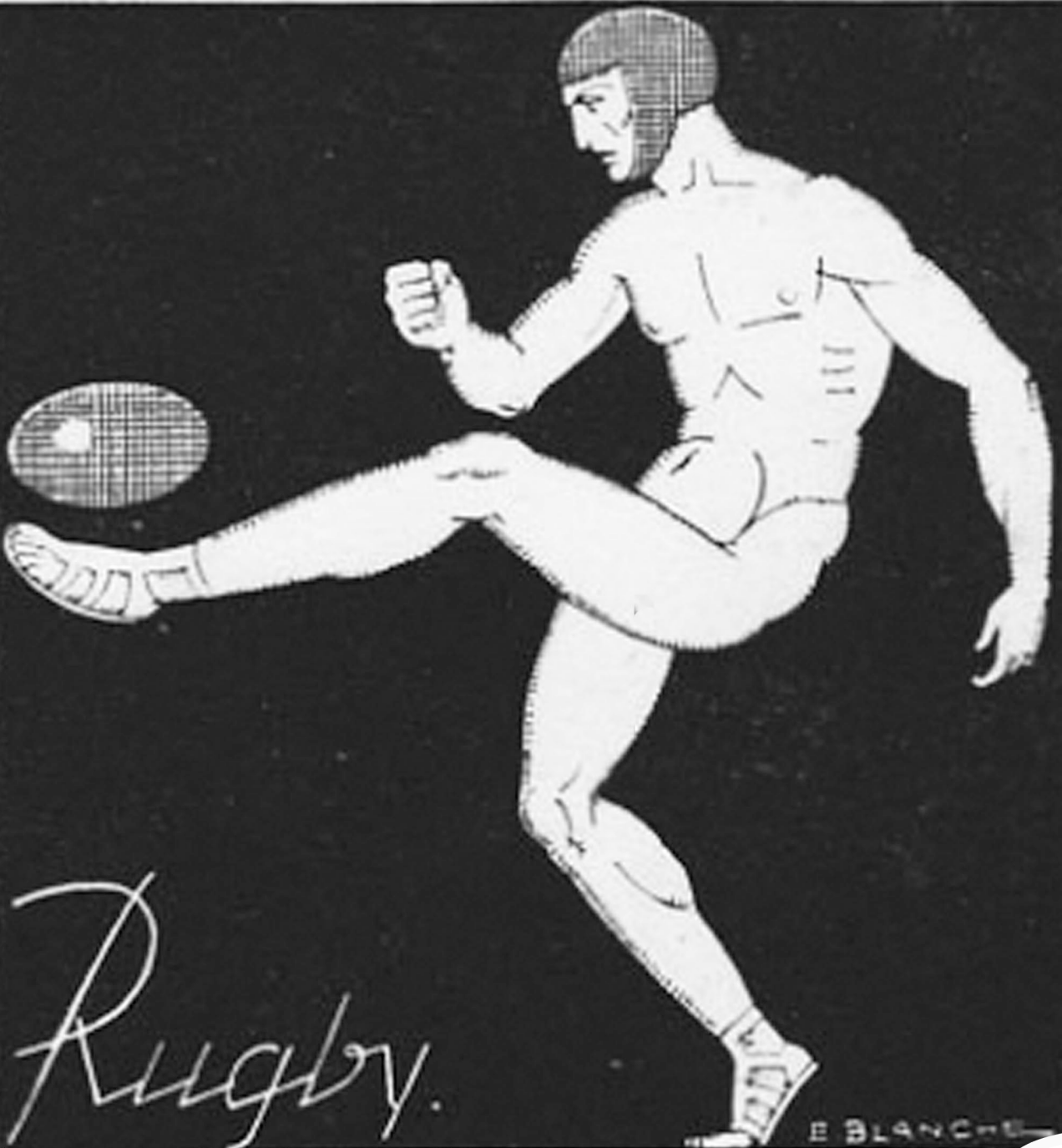

Bier, Bloed & Modder

een rugbyfanzine

JEUX OLYMPIQUES

Jaargang 5,
Nummer 16

'Als ik rugbypalen zie weet ik dat er beschaving in de buurt is. Al is het maar een dun laagje.'

RC GRONINGEN
opgericht 1967

Iedereen die de afgelopen jaren toprugby heeft gekeken zal een verandering hebben gezien. Het begon met het scheef ingooien van de scrum-half. In het begin werd de bal voor de Tweede Rijers gelegd, tegenwoordig kan de nummer 8 hem direct oprapen. De term 'Hooker' lijkt wel overbodig. Er werd ons uitgelegd dat dit was om de 'scrum-tijd' te verkorten en de kans op instorten te voorkomen. De heren topruggers zouden natuurlijk ook gewoon goed kunnen scrummen of is dat wellicht teveel gevraagd?

De laatste drie jaar, eigenlijk sinds Korona, is die fixatie op 'bal in het spel tijd' zo obsessief geworden dat er veel andere regels aan de laars worden gelapt. Kijk maar eens hoe vaak bij een korte line-out de bal niet over de vijf meter gaat. Of het constant over de ruck duiken, wat zowel levensgevaarlijke situaties voor de duikers zelf als voor de tegenstander oplevert. Nog zoets in de ruck is het niet ondersteunen van het eigen lichaam, oftewel handen op de grond. De 'jackler' zet beide handen over de bal op de grond en scheidt dan de bal naar achter op in plaats van daadwerkelijk meteen de bal te pakken en hem in een beweging naar zijn lichaam te brengen. Ik zal wel overkomen als een oude zeikerd, maar moet dan echt alles ondergeschikt worden gemaakt aan de macht van het geld, van de commercie van de luie fans. Wat is de volgende stap, het verbieden van de scrums? Daar wordt tenslotte achter de schermen al een tijd over nagedacht. Ik snap de gedachte erachter, het vormen van de scrum duurt tegenwoordig eindelijk, kijk voor de grap eens filmpjes op YouTube hoe dat vroeger ging. En het eindelijk instorten of resetten haalt erg veel van de zuivere speeltijd af. Maar scrums (en line-outs) zijn nou eenmaal integraal onderdeel van rugby union. Anders kunnen we net zo goed allemaal sevens, league of godbetere touch gaan spelen.

Van Laauwerzee tot Dollart tou,
van Drinthe tot aan t Wad,
Doar gruit, doar bluit ain wonderlaand
rondom ain wondre stad.
Ain Pronkjewail in golden raand
is Grönnen, Stad en Ommelaand;
Ain Pronkjewail in golden raand
is Stad en Ommelaand!

Rugby Club Groningen

Tekst: RCG zingen als clublied het volkslied van de provincie Groningen. Het lied is in 1919 geschreven door dichter, schrijver en toneelschrijver Geert Teis Pzn.

Het 'Grönnens Laid' is het enige provinciale volkslied dat officieel in het dialect geschreven is. Het staat symbool voor de vereniging van Stad en Lande en voor de trots van de inwoners van de provincie Groningen. Het telt drie coupletten waarvan de ruggers alleen het eerste zingen.

Melodie: De muziek is gecomponeerd door G.R. Jager uit Slochteren en gearrangeerd door Frieso Molenaar.

Bier, Bloed & Modder wordt gemaakt door

Redaktiekollektief 'The Odd-Balls': Doedelzak, Goof, Hopeloos, Jan-Julius Bokkepoet, Kap'tein Aardbei en Sjaanèdt.

Medewerkers aan dit nummer: Jaap van den Brun, Cris Gale, Jan de Jong, Koen Maaijen, Hendrik Meeter, Barend Midavaine, Ike Poll en Leo Preusting.

Voorkant: Bewerking van een poster van E. Blanche voor de Olympische Spelen van 1924 in Parijs.

Op onze Facebookpagina vind je alle foto's uit dit nummer, groter en de meeste in kleur:
<https://www.facebook.com/The-Odd-Balls>

Redactieadres: BBMfanzine@gmail.com

Website: www.bierbloedenmodder.nl

Postadres: P/a Bernhardstraat 46, 3248 AD Melissant

Abonnement vanaf € 12,- voor vier nummers. Kijk op onze website, ook voor staffelabonnementen.

Abonnement buitenland € 17,50 voor vier nummers.

PEUNTJE'S PAVOJ

Er is een goed gebruik in Rusland waarvan de oorsprong onbekend is. Iedere Russische man moet het eens in zijn leven ondergaan, eigenlijk net zoiets als het bezoeken van Lourdes voor katholieken of Mekka voor Moslims, maar dan met een heleboel alcohol. De 'Pavoj', want daar heb ik het over, begint met een goed feest, een iets te gezellige verjaardag of een volledig uit de klauwen gelopen kroegavond met je maten. Hij eindigt een paar dagen later op een politiebureau, in een ziekenhuisbed, onder een brug of in een verlaten fabriek. Tijdens de dagen is er zoveel alcohol genuttigd dat er een lange zwarte streep door de afgelopen dagen staat. Het kan nog erger want in Rusland worden nogal wat mensen blind door zelfgestookte drank, waar methanol in zit. Vaak verdrinken ze omdat ze straalbezopen een rivier inlopen terwijl ze niet kunnen zwemmen. Of sterven ze aan een vergiftiging omdat ze nadat alle gewone alcohol op is aan de antivries beginnen.

Een goede vriend van mij, laten we hem 'Peuntje' noemen, van 'peuntje erin peuntje eruit', stond ook bekend dat hij ook wel van een feestje hield. Na een wedstrijd tegen een team uit Wales was het natuurlijk erg gezellig en laat geworden op de club. Toen hij werd gevraagd om de Welshmen rond te leiden door het nachtleven van Amsterdam stapte hij kotslam in de bus en daarna wordt het wat wazig. Vage herinneringen aan The Old Sailor, The Bulldog en onverzorgde Oosteuropese hoeren heeft hij nog wel, maar wat er in de volgende twee dagen is gebeurd, geen idee. Feit is dat hij op een ochtend wakker werd in een vreemd huis, in een vreemde stad, in een vreemd land en nee dit heeft niets te maken met de tekst van een liedje van Guus Meeuwis. Peuntje bleek in Polen te zijn, zonder geld, zonder schoenen, zonder telefoon en zonder paspoort. Sterker nog, hoe was hij zonder paspoort in Polen gekomen, we hebben het hier over de tijd vlak na de val van de Muur. Bellen naar Nederland bleek duur en nadat een paar mensen schaterlachend de telefoon hadden neergekwakt nadat Peuntje hen om geld had gevraagd was hij ten einde raad. Daar bleek een van de 'dames' in wiens gezelschap Peuntje beland was wel iets op te weten. Zijn bovengemiddeld geslachtsorgaan was haar opgefallen, of blijkbaar had ze er al uitgebreid mee kennis gemaakt, maar in ieder geval zij wist wel een manier om aan geld te komen. In een avondse Polski Fiat werd hij naar een nabijgelegen stad gereden, enigszins gefatsoeneerd en in een Duits legerkostuum gehesen. Had ik al gezegd dat Peuntje in nuchtere toestand wel wat van Rutger Hauer in zijn jonge dagen weg had? Terwijl de cameraploeg zich klaarmaakte kreeg Peuntje een papier met een paar Duitse bevelen om te onthouden, zorgde een 'fluffgirl' dat zijn Duitse staander ook echt in houding stond.

"Ik ben niet trots op mijn acteerprestatie in 'Kampsletten Deel 4' of zoiets dergelijks en gelukkig is hij nergens op Pornhub terug te vinden", vertrouwde hij ons ooit lallend toe, "maar het was een derde helft die ik niet had willen missen." Hoe hij dan weer in Nederland was gekomen? "Geen idee, na de opnames gingen we meteen door naar een duistere nachtclub."

Doedelzak

RUGBY UNION OP DE OLYMPISCHE SPELEN 1900 - 1924

De opening van de Olympische Spelen in Parijs 2024 was op vrijdag 26 augustus, maar voordat het Franse organiserende comité probeerde de Amsterdamse Canalparade te overtreffen met hun dragqueens hadden we er al twee dagen rugby opzitten. Honderd jaar geleden begon het Olympisch rugbytoernooi zelfs twee maanden eerder. Ach, we zijn altijd al een buitenbeetje in de sport geweest.

De moderne Olympische Spelen werden voor het eerst in 1896 gehouden in Athene. Pierre Baron de Coubertin, de vader van de moderne Olympische Spelen, was een groot liefhebber van rugby. De Coubertins interesse in rugby kwam voort uit het bezoeken van verschillende Engelse scholen, waaronder Rugby School, waar hij de voordelen van georganiseerde sport met eigen ogen zag en de filosofie van schoolhoofd Thomas Arnold maakte grote indruk op hem. Bij thuiskomst richtte de Franse aristocraat in 1890 het eerste Franse schoolkampioenschap op en bleef hij de sport krachtig promoten. Hij was scheidsrechter bij de eerste finale van het Franse kampioenschap in 1892 en de eerste internationale wedstrijd van Frankrijk in 1906. Nadat hij in 1894 het Internationaal Olympisch Comité (IOC) had opgericht, was de Coubertin verantwoordelijk voor de opname van rugby in de Spelen van 1900.

1900 PARIJS

Er streden drie landen om Olympisch goud tijdens de eerste spelen van Parijs, maar het waren eigenlijk clubteams die op 14 en 28 oktober aantraden. Frankrijk, vertegenwoordigd door Union des Sociétés Françaises speelde eerst tegen Duitsland, voornamelijk vertegenwoordigd door de FC 1880 Frankfurt. Twee weken later namen de gastheren het op tegen Groot-Brittannië, vertegenwoordigd door de Moseley Wanderers. Frankrijk won beide wedstrijden, 27-17 en 27-8, waarbij Émile Sarrade de grote man was met vijf tries en een conversie in twee wedstrijden.

Beeld uit de eerste Olympische rugbywedstrijd Frankrijk tegen Duitsland

Het goud bleef dus in Parijs, maar om het brons werd niet gespeeld. Het Internationaal Olympisch Comité schreef het eerste rugby goud overigens toe aan een 'mixed team' omdat van de Franse spelers Constantin Henriquez uit Haïti kwam en André Roosevelt een Amerikaan was, geboren in Frankrijk.

1908 LONDON

Bij de spelen van 1904 in het Amerikaanse St. Louis stond rugby niet op het programma. Tijdens de eerste spelen buiten Europa stonden onder andere Gaelic Football, Hurling, Boksen en Touwtrekken voor het eerst op het

COLTS SPELEN VOOR VOLGEPAKT VOETBALSTADION

programma. De verwachtingen van rugbyfans voor de eerste spelen in het land waar rugby ontstaan was zullen vast hoog zijn geweest. Maar zowel Ierland als Schotland gingen niet op de uitnodiging van de RFU in en Frankrijk trok zich op het laatst terug. En zo werd de wedstrijd tussen Engeland en Australië automatisch de finale. Omdat Groot-Brittannië de spelen organiseerde speelde de thuisploeg onder die naam maar bestond louter uit spelers van Cornwall, die 'County-kampioen' waren geworden. En Australië, speelde onder de naam Australasia omdat de totale Olympische afvaardiging uit atleten van Nieuw-Zeeland en Australië bestond. Het rugbyteam bestond echter wel degelijk uit 'Aussies' die hun deelname combineerden met hun eerste Toer naar het Verenigd Koninkrijk in 1908 en 1909. Drie weken voor de Olympische finale hadden de twee teams elkaar al getroffen in een 18-5 verlies voor de thuisploeg.

De finale werd op 26 oktober gespeeld in het White City stadion tegelijk met een aantal zwemnummers in een 100 meterband dat naast het rugbyveld lag. Ondanks hoge netten tussen de twee evenementen belandde het ovale monster regelmatig in het zwembad. De Australiërs konden duidelijk beter met de natte bal omgaan en wonnen overtuigend met 32-3. Er waren überhaupt weinig toeschouwers en degenen die er waren zullen weinig van de scores hebben gezien door de dikke mist die over White City hing.

1920 ANTWERPEN

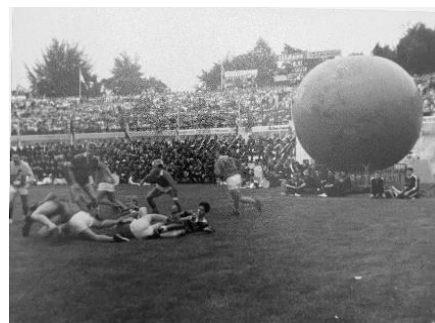
Tijdens de spelen van 1912 in Stockholm was rugby wederom geen onderdeel van de 14 sporten die beoefend werden. Overigens waren dit de eerste spelen waar geen massieve gouden, zilveren en bronzen medailles werden uitgereikt dus, Boeie! Vier jaar later was Europa verwickeld in de massaslachting die een generatie jonge mannen zou tekenen en pas op 11 november 1918 werd beëindigd met de Vrede van Versailles.

De spelen van 1920 waren de eerste waar landen werden uitgesloten van deelname. Hongarije, Duitsland, Oostenrijk, Bulgarije en het Ottomaanse Rijk (tegenwoordig Turkije) werden gestraft voor het verliezen van de Eerste Wereldoorlog én het beginnen ervan. Rugby was een van de 22 sporten die beoefend werden, maar er was wederom maar een wedstrijd. De gedoodverfde favoriet Frankrijk nam het op 4 november voor 22.000 toeschouwers op tegen De Verenigde Staten. Rugby had een bloeiperiode doorgemaakt aan de Amerikaanse westkust. Door de toename van geweld in American Football, waarbij zelfs een aantal dodelijke slachtoffers vielen, waren een groot aantal scholen en

In de zomer van 1984 stroomde een stadion vol met maar liefst 35.000 toeschouwers. Op het programma: een rugbywedstrijd tussen twee Onder 18 teams. Ah, hoor ik u denken: Wellington? Londen? Johannesburg? Parijs? Nee, Nijmegen. In een volgepakt Goffertstadion trapte op 16 juli 1984 niet de plaatselijke Nijmegen Eendracht Combinatie tegen zo'n rare, ronde bal. Nee, er ging een mooi ovale exemplaar van hand tot hand. Voor een uitverkocht huis stonden de Colts van Oisterwijk Oysters tegenover een selectie leeftijdsgenoten van Wasps (Nijmegen), Ducks (Boxtel) en Tilburg (Tilburg). Hoe kwam dat zo?

Wie aan Nijmegen denkt, denkt aan de Vierdaagse. Voor dit sportieve spektakel reizen jaarlijks honderdduizenden mensen naar de Waalstad. Het feest begint al in het weekend voordat de Vierdaagse daadwerkelijk van start gaat. In die bewuste zomer van 1984, was de Vierdaagse-organisatie op zoek naar een activiteit om de traditionele blaaskapellenparade in het Goffertstadion 'op te leuken'. Via-via kwam men uit bij NRB-bondsbestuurder Leo van Herwijnen en bij Ike Poll en Martin Prumpeler coach/begeleiders van Oisterwijk Oysters U18. Leo, Ike en Martin zagen hun kans schoon en schetsten de Vierdaagse-organisatie vol verve het schitterende spektakelstuk dat een rugbywedstrijd zou opleveren.

En met succes. De Nijmegenaren raakten enthousiast en zo kwam het dat in juli 1984 meer dan 35.000 betalende bezoekers – zo'n zeven keer het aantal leden van de Nederlandse Rugby Bond op dat moment – konden genieten van een prachtige pot rugby. En genieten deden ze! Het publiek leefde hartstochtelijk mee met de wedstrijd. Oysters U18 ging overtuigend met de winst naar huis, maar zoals het gezegde luidt: het publiek was de grote winnaar!

Geen wonder dat de Vierdaagse-organisatie wel oren had naar een herhaling van dit succesnummer. Voor Leo, Ike en Martin uiteraard geen probleem.

Dus stonden een jaar later opnieuw twee Colts-teams tegenover elkaar voor een bomvol Goffertstadion. Uiteraard weer de Oysters Colts – want 'why change a winning team?' – met dit keer als tegenstander: Oranje Onder 18. Vanwege de aantallen beschikbare spelers werd het Sevens, op een half veld. Oranje won maar nipt. Het publiek smulde weer. Helaas bleef het bij deze twee memorabele momenten. Andere sporten kregen lucht van het succes, en hadden er ook wel oren naar om hun jeugd in een vol stadion een demonstratiewedstrijd te laten spelen. Rugby verdween bij de Vierdaagse-organisatie uit beeld. Maar in de herinnering van de spelers en begeleiders zijn de wedstrijden nog springlevend.

Jan-Julius Bokkepoot, met dank aan Ike Poll

JAN'S RUGBYMUSEUM

In verband met de Olympische Sevens reisde ik naar Oudenbosch want Jan zou vast wel iets hebben dat te maken heeft met het edele 7's spel.

TELEFOONKAARTEN

Luister goed kinderen. Er was een tijd dat er geen mobieltjes waren, echt niet. We belden toen met een vaste telefoon, die ken je vast uit een museum of uit een serie waarin ze terug in de tijd reizen. Er waren ook telefooncellen voor degenen die geen telefoon hadden of stiekem wilden bellen. Dat ging met muntgeld, maar

die telefoons werden nogal eens gekraakt door junks en ander tuig. Toen bedacht men de 'telefoonkaart'. In Nederland kon je vanaf 1985 met de kaart bellen en drie jaar later werden ze voor het eerst met reclame bedrukt. Er werden allerlei geweldige series op gedrukt en net als met postzegels ontstond er een levendige ruilhandel in (gebruikte) kaarten. Verzamelaars ruilden hun dubbele op beurzen en zo kwam Jan in de Utrechtse Jaarbeurs in gesprek met een Italiaanse verzamelaar. Die bleek een paar honderd kaarten met rugby als thema te hebben en die vonden in Oudenbosch een mooi plekje. Op de kaart linksonder, uitgegeven door Honk Kong herkennen we van links naar rechts, Karel Dinkla, Marcel Eman en Mats Marcker tijdens de Hong Kong 7's van 1990.

BANKBILJETTEN

De Olympische titel van de Flying Fijians in Rio 2016 werd natuurlijk groots gevierd. Toch was een enorm onthaal en dagenlang feesten was niet genoeg. Postzegels met rugby worden al tientallen jaren uitgegeven door de posterijen van de eilandengroep, maar de allereerste medaille ooit wilde de regering iets speciaals laten vervaardigen, een bankbiljet. De normale biljetten hebben waardes van \$5, \$10, \$20, \$50 en \$100, maar na de gouden plak kwam er een speciaal \$7 biljet. Er werd overigens ook een 50 cent munt geslagen met op de achterzijde Ben Ryan, de succesvolle coach uit Engeland. Na de tweede gouden plan in 2021 werd een jaar later wederom een \$7 biljet gedrukt met op de ene kant de gouden mannen en op de andere kant de vrouwen die brons wonnen. Natuurlijk bezit Jan van beiden een exemplaar. universiteiten overgegaan tot het spelen van rugby, maar in

1916 was Football weer dominant. Het Amerikaanse team werd overigens getraind door Danny Carroll die twaalf jaar eerder goud had gewonnen met Australië en zich in Californië had gevestigd. Carroll selecteerde grotendeels 'footballers', waarvan sommigen ook uitblonden in andere sporten. Morris Kirksey sprintte naar zilver op de 100 meter en won goud op de 4 x 400 meter en Dink Templeton mistte het podium net, hij werd vierde op het onderdeel verspringen. Beiden hadden genoeg tijd om zich voor te bereiden op de rugbyfinale omdat die aan het einde van de spelen werd gehouden. Daags voor de finale bezochten een aantal Amerikaanse spelers Amsterdam waar ze een rondvaart namen en op cafébezoek gingen. De finale werd op 5 september gespeeld in het Olympisch Stadion, tegenwoordig de thuisbasis van voetbalclub Beerschot en bekend onder de naam 'Het Kiel'. De omstandigheden waren verre van ideaal, het had uren geregend voor de spelers het veld opkwamen. De Amerikanen opteerden in hun pre-match bespreking een voorwaartse spel op het zware veld en dat betaalde zich uit. Frankrijk, aangemoedigd door duizenden landgenoten probeerde de backs het spel te laten maken, maar die liepen zich vast in de modder en lieten de bal te vaak vallen. De Amerikanen wisten wel raad in de scrums met hun grote 'footballers' en wonnen de wedstrijd door een try, met conversie, en een penalty met 8-0.

1924 PARIJS

De Olympische leuze 'Het belangrijke in het leven is niet de triomf, maar de strijd. Het essentiële is niet om te hebben gewonnen maar om goed te hebben gestreden' door De Coubertin geïntroduceerd is 1896 werd vervangen door de huidige leus 'Sterker, Hoger, Sterker' tijdens de tweede Spelen van Parijs. Er was er de Fransen alles aan gelegen om in eigen land wraak te nemen op het verlies van Antwerpen. In eerste instantie leek het erop alsof de titelhouders geen team op de been konden brengen, maar de Franse bond bleef aandringen. Rugby was in Californië in de vergetelheid geraakt en pas op het laatste moment konden de benodigde fondsen worden gerealiseerd, onder andere door een aantal oefenwedstrijden in Engeland te spelen. De enige andere deelnemer was Roemenië, die als eerste mochten aantreden tegen het gastland. De Roemenen hadden er net een treinreis van vijf dagen en nachten opzitten in een 3^e Klasse coupe toen ze het veld van het Olympisch Stadion in Colombes opstapten. De Amerikaanse rugger Rudy Scholz schreef in zijn dagboek, "De Roemenen leken geen idee te hebben wat de sport inhield." De Fransen bulldozerden over de arme Roemenen heen in een 59-3 slachtpartij. Een week later op 11 mei deden de Amerikanen het dunnetjes over en gunden de Balkan-bewoners geen enkel punt

Medaille van 1924

in een 37-0 zege. Het enige minpuntje was de rode kaart (al werd die toen nog niet getoond) van Ed Turkington, de eerste ooit in een rugbyinterland en dus niet die van All Black Cyril Brownlie een jaar later in de wedstrijd Engeland – Nieuw-Zeeland.

Een week later werd de finale gespeeld. De Franse pers had de Amerikanen wekenlang als een stel brutale, reusachtige straatvechters afgeschilderd en de spelers stonden op scherp nadat ze in hun hotel bestolen waren en op straat uitgescholden. Vanaf het begin was het een keiharde wedstrijd in een bijzonder vijandige sfeer. Spelers werden bewusteloos geslagen en getrapt en het geweld sloeg over naar de tribunes waar Franse supporters flessen op het veld gooiden en Amerikaanse supporters aanvielen. Frankrijk stond na een blessure en een rode kaart met 13 man op het veld toen een van hun spelers de Amerikaanse aanvoerder een vuistslag in zijn gezicht gaf. Het was aan de kalmerende woorden van Babe Slater, de captain, te danken dat zijn opponent Marcel-Frédéric Lubin-Lebrère mocht doorspelen. De Franse prop was een paar maanden eerder nog gearresteerd met een paar ploeggenoten toen ze 'revolutionaire' (IRA) liederen zongen in een pub in Dublin op de avond voor Ierland – Frankrijk. Uiteindelijk wonnen de Amerikanen met 17-3 waarna woedende Franse supporters het veld bestormden en de Amerikanen onder politiebegeleiding naar de kleedkamer moesten. Het Amerikaanse volkslied, na de prijsuitreiking, werd overstemd door het gefluit en boegeroep van het Franse publiek.

LES 25 JOUEURS DE RUGBY QUI ONT TRAVERSÉ L'ATLANTIQUE POUR PARTICIPER AU TOURNOI

Het gouden team van Amerika in 1924

Of het aan het slagveld op de tribune en het veld te danken was is onbekend, maar na 1924 zou het tweeënegentig jaar duren voor rugby in een afgeslankte vorm zou terugkeren op de spelen. Honderd jaar na het 'debacle van Parijs' kregen de Fransen alsnog hun wraak. Niet op de Amerikanen die tot op de dag van vandaag Olympisch kampioen Rugby Union zijn, vandaar dat er eigenlijk geen echte sprake van wraak is. Sterker nog, in de groepsfase speelden Frankrijk en Amerika 12-12 gelijk. Maar Frankrijk won wel goud na een zinderende finale tegen de huizenhoge favoriet en tweevoudig gouden 7's winnaar Fiji met in de hoofdrol een 15's speler die in de zeven minuten van de tweede helft zijn land naar de eerste Olympische gouden rugbymedaille leidde, tenslotte won in 1900 een 'mixed team'.

Doedelzak

Ik heb voor dit stuk uitgebreid geput uit het boek Try for the Gold van Mark Ryan, American International Media 2010.

Sander en Reitze zijn bij verschillende rugbyclubs langs geweest om informatie in te winnen over hoe dat nou precies gaat, een seniorenafdeling, het spelen in de competitie en alles wat er bij komt kijken. Zo kwam ook JanPaul Meijer (JP voor vrienden) een RC Groningen en Exile Vikings speler bij The Highlanders terecht, die sinds hij in Winsum kwam wonen het project met veel interesse volgt. Met JP kwam een groep enthousiaste nieuwelingen mee en zo werd de allereerste seniorentraining in de planning gezet voor twee juli. Op die dag zelf stonden er negen man op de training en onder leiding van de enthousiaste bierkabouters werd er een mooie training verzorgd vol plezier en enthousiasme. Van het leren van de theorie, passen en vangen tot aan de scrum. Aan alle mooie elementen van de sport werd aandacht besteed.

Het enthousiasme zorgde er ook voor een combinatieteam met RC Groningen. Groningen wilde graag weer een vierde herenteam inschrijven en met aanvulling van de Highlanders is dat nu gelukt. Een team waar iedereen welkom is, en voor iedereen een plek is. Op dinsdag trainen de heren in Wehden Hoorn en op de vrijdag sluiten de heren aan bij de training in Groningen. Ondergetekende is in ieder geval erg enthousiast om een nieuw Groningens team in de competitie te verwelkomen.

Kaptein' Aardbei

RECHT IS RECHT

Het juist begeleiden van scrums is zelden makkelijk voor scheidsrechters vanaf het moment dat de twee packs met elkaar gebonden zijn. Tijdens de interland Frankrijk – Wales in 1920 was scheidsrechter Kolonel W.S.D. Craven het op een gegeven moment helemaal zat dat de bal door de scrumhalves duidelijk naar hun kant werd gevoed. Hij besloot dat de enige manier waarop de bal recht zou worden ingegooid zou zijn als hij het zelf deed, wat hij vanaf dat moment dan ook deed voor beide teams in plaats van hun 'scrummies'.

Alsof dat het vijandige Franse publiek (er is weinig veranderd in meer dan honderd jaar) niet genoeg tegen hem had gekeerd gooide hij nog wat olie op het vuur door een Franse try af te keuren, nadat hij hem eerst goedgekeurd had. Het feit dat hij zijn beslissing omdraaide op advies van zijn grensrechter uit Wales hielp ook niet mee aan zijn populariteit, nog dat Wales met een punt verschil won, 5-6.

RUGBY IN HET HOGELAND

Ooit zei een wijs man tegen mij: 'Zodra ik ergens rugbypalen zie, dan weet ik dat in de beschaafde wereld ben.' En daar is natuurlijk geen woord van gelogen. De palen komen overal uit de grond hier in Nederland, van de diepe Friese wouden tot aan de heuvels in Limburg. Maar, ook in het prachtige Groningse Hogeland komen er nieuwe palen uit de grond zetten. Het mooie Wehe-den Hoorn in het hoge noorden van Groningen heeft er namelijk een sportclub bij in de vorm van Rugbyclub The Highlanders.

Deze club is niet zomaar ontstaan. Groningen is natuurlijk al erg rijk met drie prachtige rugbyclubs, RC Groningen, RC Phoenix uit Delfzijl en de Groninger Studenten Rugby Club. Echter in het hoge noorden was er toch een grote witte vlek op de rugbykaart. Dat vonden ook Reitze en Jonathan, die elkaar troffen bij een evenement van de school van hun kinderen. Daar kwamen ze aan de praat over sport. Reitze was altijd wel met sporten als golf bezig geweest en Jonathan heeft rugby gespeeld bij RC 't Gooi. Samen waren ze het erover eens, ontzettend leuke sport maar elke week twee keer naar Groningen op en neer rijden om te trainen is wel pittig in een druk leven. Daaruit ontstond vervolgens het idee om een rugbyclub op te richten. Niet veel later kwam daar Sander bij, die twee jaar met veel plezier in Gouda heeft gespeeld, ook meldde Mees Breukers, een oud RCG-speler zich bij de groep. Een ervaren speler, die ze daar goed kunnen gebruiken. En zodoende kwamen The Highlanders tot stand. Voor ze de naam officieel in gebruik namen, hebben ze dit wel even kortgesloten met "The Highlanders" uit Nieuw- Zeeland, dat leek wel zo handig. De rugbyers uit het Hogeland kregen een filmpje van oud-CAS speler Fabian Holland, die in Nieuw-Zeeland voor Otago en The Highlanders spelt die vertelde dat ze toestemming kregen om de naam te gebruiken. Zo gezegd, zo gedaan.

Allereerst werd de club opgezet met het idee om rugby aan kinderen aan te bieden. En dan niet alleen het rugbyspel, maar ook het sociale aspect. Het gebroederlijke gevoel, de samenhang en het gevoel van ergens thuis zijn. 'Ieder dorpje heeft wel een voetbalvereniging, hoe klein of groot. Maar, waarom heeft niet ieder dorp een rugbyvereniging?'. The Highlanders doelen er dan ook op om de belangrijkste normen en waarden mee teg even aan zowel volwassenen als kinderen in de omgeving. Met de vele verbonden dorpen rondom Winsum, zijn daar een hoop mogelijkheden. 'Mijn familie, en ook ik hebben niet zo veel aansluiting binnen sport' vervolgd Sander, 'we noemen het ook wel het S-woord'. Maar voor iedereen is er een plek, en zoals voor velen van ons vond Sander zijn plek binnen het rugbyteam. Hoewel Sander al een tijdje gestopt is, begon het bloed toch weer te stromen waar het niet komen mag en kwam hij bij The Highlanders terecht.

SPELER PASPOORT

Naam: Jaap van den Brun

Leeftijd: 62 Jaar

Clubs: Rugby Club De Scrumboks Tiel

Positie: In het begin (eind jaren 70) Full Back en later Lock en nu sinds 5 jaar trainer van de Turfjes

TATTOO PASPOORT

Wanneer: 2012

Artiest: Tattoo Jinx in Wamel

Ontwerp: De naam Scrumboks werd door de oprichters Sjef Faber en Rob Vlok verzonnen. Zij zagen de bokken met hun koppen tegen elkaar knallen en transformeerden dat als in een scrum. Het logo moesten dus de twee bokken worden met een rugbyachtergrond. Ze trokken de stoute schoenen aan en vroegen de bekende illustrator, tekenaar en kunstschilder Rien Portvliet of hij het logo wilde ontwerpen, wat mij met verve deed.

Waarom: De club die mij zo na aan het hart ligt verdient een plekje op mijn lichaam.

Voor een kleurenfoto kijk op de FB-pagina van The Odd-Balls. Heb jij zelf een bijzondere, rugby gerelateerde tattoo, of ken je iemand die dat heeft? Neem dan contact op met ons via BBMfanzine@gmail.com

WILD WEST WASPS, AMERIKA-TOUR 1986

En toen kwam ergens midden tachtiger jaren die brief uit Albany. Uit wat? Albany, een Amerikaanse stad, net boven New York, die een zusterband zou hebben met Nijmegen. Want de stad bepaalde eind veertiger jaren dat de beschikbare Marshallhulp gebruikt zou worden voor de wederopbouw van Nijmegen. Er was geen sprake van een heuse stedenband, maar wel bleek er een vriendschapsband tussen beide steden te bestaan. Zustersteden heet zo iets. Over die historie lees je hier meer: <https://www.stichtingfan.nl/historie/>

Maar waar het om gaat: die brief was afkomstig van de plaatselijke rugbyclub uit Albany, voluit genoemd *The Albany Knickerbockers Rugby Football Club*. En wat zou nou mooier zijn dan een uitwisseling tot stand te brengen tussen beide clubs. Oeps, even op tour naar Amerika...? Dat is weer eens wat anders dan een weekendje Wales, Schotland of Duitsland, om maar wat te noemen. Maar in die tachtiger jaren kon bij The Wasps alles: drie herenteams en een damesteam in de competitie, de organisatie van de Nationale Sevens, de ontvangst van Wasps FC uit London en zelfs die van de naamgenoot uit Nieuw-Zeeland, één jaar in de ereklasse spelen, niets was de Nijmeegse Wespen te veel. Dus waarom ook geen tour naar Amerika?

Onder de bezielende leiding van voorzitter Freek Oosting en organisator Leo Preusting werd een plan opgesteld om de overtocht te gaan maken. Communicatie was in die dagen niet zo heel eenvoudig, maar met brieven, telexberichten en, jawel: *phonecalls* konden desondanks afspraken worden gemaakt. The Knickerbockers wilden ons graag ontvangen en om de kosten in bedwang te houden boden ze ons de eerste vier dagen huisvesting aan bij gastgezinnen in plaats van in dure hotels. En daarnaast regelden ze nog twee wedstrijden bij twee andere clubs 'in de buurt'. Toen daarna de vluchtprijs alleszins bleek mee te vallen (per vliegtuig van Amsterdam naar New York JFK retour voor 268 dollar = 800 gulden!), was het pleit geschied: we gaan! De tour zou twee weken gaan duren. Behalve spelers wilden ook graag een aantal partners mee en raakten ook bevriende spelers van oostelijke rugbyclubs geïnteresseerd. Zo kon het gebeuren dat wijlen Hans Beekman (The Rams) de trip meemaakte, maar ook Piet Kleinman ('Pietje Pig') en Peter Schelfhorst (Big Bulls). Al haalde die laatste het op het nippertje. Want toen wij goed en wel aan het boarden waren op Schiphol, kwam een verhitte Schelfhorst aanrennen: hij had nog pas diezelfde ochtend (!) zijn visum kunnen ophalen bij de Amerikaanse ambassade in Den Haag.

Uiteindelijk vertrokken we in mei 1986 met 32 Waspsen naar New York, waarvan 22 spelers. Eerst per bus naar Schiphol, daarna het vliegtuig in richting New York JFK. Hoog in de lucht werd al snel een geïmproviseerde bar ingericht, want: 'dat was makkelijker voor de stewardessen'. Die hadden toch al veel moeite met onze builtjes zware shag die ze al snel voor wiet/hash aanzagen. Want roken, dat kon nog gewoon in een vliegtuig. In New York stond de door ons gehuurde Greyhound al te wachten om ons naar Albany te brengen, nog zo'n 3,5 á 4 uur rijden. Daar kwamen we om 23.00 uur 's avonds aan (n.b.: 6 uur 's ochtends Nederlandse tijd), maar slapen was geen optie. Hele families van The

FEUILLETON RC DE BØK ERIN

Aflevering 7: Gijs

De wedstrijd RC De Bøk Erin 1 - RC Raging Bulls 5 ligt stil na een daverende kop-staart-botsing tussen de frivole fly-half Stefan (spreek uit: Stéphane) en diens massieve teamgenoot, prop Rocco. Coach Hendrie Platjes staat voor een keuze: hoe gaat hij zijn wissel, de jonge prop Gijs, inzetten?

In zijn hoofd echoën die mysterieuze woorden van gisteravond: "Misschien wordt het tijd om jezelf een kans te geven, Hendrie..."

Een logische keuze zou zijn om Gijs prop te zetten, want dat is immers zijn positie. Maar wat dán? Wie vervangt de gesneuvelde Stefan op fly-half? De meeste spelers van RC De Bøk Erin beheersen hun eigen positie niet eens, laat staan een andere.

Plotseling moet Hendrie denken aan de keren dat hij zelf als speler de tactische lijnen had willen uitzetten, zijn geniale aanvallende ideeën had willen beproeven, als een kapitein aan het roer van zijn team de koers had willen bepalen. Maar hij was nooit losgekomen van zijn imago: Bolle Hennie, de gedoodverfde prop. Mister Truckersbal 2003. Hendrie-keeropscheppen, de man wiens aanblik kuddes bitterballen in paniek op de vlucht doet slaan.

"Misschien wordt het tijd om jezelf een kans te geven, Hendrie..."

Ineens valt alles op zijn plek. "Gijs! Jij komt erin als fly-half..."

Aanvankelijk oogt Gijs wat onwennig op zijn nieuwe positie, iets wat de flankers van Raging Bull onmiddellijk proeven. Met afgrijzen ziet Hendrie hoe de twee pezige killers likkebaardend positie kiezen tegenover zijn nog onzekere protégé. Zolang Raging Bull de bal heeft, is Gijs nog relatief veilig. En normaal gesproken hebben de tegenstanders van RC De Bøk Erin de bal erg lang. Soms zelfs de volledige wedstrijd. Maar het lijkt of de entree van de jonge Gijs iets extra's heeft losgemaakt in het team van RC De Bøk Erin. Nummer 8 Harold, groot en robuust als een eik en normaliter ook even snel en beweeglijk, verplaatst zich ineens over het veld als een pissige Ent uit Lord of the Rings. Met een diep gewortelde brul grijpt hij een speler van Raging Bulls en stript hem van de bal als een wegwerpverpakking. Scrumhalf KFT is er als de kippen bij en bereikt met een strakke spinpass zijn nieuwbakken fly-half Gijs.

Even lijkt de tijd stil te staan. Gijs kijkt schaa-pachtig naar de bal in zijn handen. Een geluid als het diepe gerommel van een naderend onweer rolt over het veld: "KIPPEN?"

Toen men vijf jaar later in Terneuzen via de personeelsvereniging van Dow Chemicals rugby ging spelen (zie Bier, Bloed & Modder #15) moest natuurlijk een dikke vinger naar de 'overkant' worden uitgedeeld en noemden ze zich Eerste Zeeuws-Vlaamse Rugby Club Blue Diamonds. En de laatste eerste? Die richtte Tim Mudde op en de naam was eigenlijk ook met een lange neus naar Zeeland en hard nodig. Want toen hij de club voorstelde tijdens de zomer ALV in 2016 maakte Rugby Nederland voorzitter Janhein Pieterse de fout om Zeeland te feliciteren met de derde club na Oemoemenoe en Tovaal. Echter, eenieder die vroeger goed heeft opgelet bij topografie weet dat Goeree-Overflakkee bij Zuid-Holland hoort en niet bij Zeeland. Vandaar de naam Eerste Flakkeese Rugby Club Eilanders. Maar de eerste blijft toch echt uit Zeeland komen, namelijk de Eerste Zeeuwse Rugby Club Oemoemenoe.

Doedelzak

ZOU DAT NU NOG KUNNEN?

In 1980 raakte de grote rugbyverslaggever Bill McLaren in gesprek met Jack Waters. De legendarische voorwaartse van Selkirk vertelde aan 'The Voice of Rugby' een prachtige anekdote over de Lions Tour van 1938. In de laatste test tegen Zuid-Afrika trapte Charles Grieve op een beslissend moment in de wedstrijd een dropgoal waarvan de scheidsrechter niet zeker wist of hij over de dwarslat was gegaan. De Lions zouden op een 18-16 voorsprong kunnen komen met nog een paar minuten te gaan. Wat voor de referee de doorslag gaf in zijn beslissing waren de Springbokken die dicht bij de palen stonden dan hij en zonder aarzelen hun armen omhoogstaken om aan te geven dat het wel degelijk een goal was, hij keurde de 'drop' goed. De Lions wonnen uiteindelijk met 21-16.

DE DWERG OP DE BERG

Bart Janssens kennen oplettende lezers nog wel als competitieleider van Rugby Nederland zo'n 15 jaar geleden. De speler van RFC Gouda had een groot rechtvaardigheidsgevoel en des te minder zelfbeheersing. In een partijvorm op training vielen er een aantal spelers over elkaar op de ruck en vormden zo de "berg". Bart met z'n 165 cm niet al te groot, klom hier bovenop en riep zeer gefrustreerd en al stampend met zijn aluminium noppen in onze ruggen "over the top, over the top!". Zo was de 'dwarf op de berg' geboren.

Knicks stonden klaar om ons uitgebreid welkom te heten met een tuinfeest inclusief barbecue, veel bier en diverse speeches. Een geweldige ontvangst. Aan het eind van het feest werden we verdeeld over de gastgezinnen en dus klommen we in Amerikaanse bakbeesten als Chevrolets, Buicks en Pontiacs (of achterop zo'n vierwiel-aangedreven RAM-pick-up) naar de verschillende huizen van spelers en families, maar niet nadat we midden in de nacht nog even stopten om te gaan ontbijten in een van die 24/7 geopende wegrestaurants (friet, hamburger met ketchup en koffie).

Dat ontbijten werd inderdaad letterlijk opgevat, want nadat we de volgende de dag al een uur of anderhalf waren op waren, vroegen we aarzelend of er misschien nog een broodje kwam of zo? Dan keken ze je verwonderd aan, zo van: "Maar we hebben toch vannacht al ontbeten...? Wel was er koffie, heel veel koffie, in van die emmers. Verder hadden we natuurlijk niets te klagen bij de verzorging door ons gastheren en -vrouwen gedurende de drie dagen en nachten dat we er verbleven. En dan was er natuurlijk de wedstrijd: Albany Knickerbockers RFC vs. NRC The Wasps. Die werd gespeeld in het grote Bleeker Stadium in het hart van Albany. Zo'n duizend toeschouwers waren erop afgekomen, waaronder ook de Nederlandse consul-generaal Kramers en de burgemeester van Albany, Thomas Walen. We dachten aanvankelijk nog best een aardig team op de been kunnen brengen, maar dat werd al snel geloochenstraft: de Knicks waren op alle fronten stukken beter: fitter, sneller, technischer, waardoor er een eindstand van 56-6 genoteerd werd (try van Eric Brinkhoff, toen nog goed voor 4 punten, met conversie van Henny Pijman).

NRC The Wasps 1986. Boven v.l.n.r. Trainer Nico de Vries (†), Hans Beekman (Rams †), Peter Schelfhorst (Big Bulls), Hennie Pijman, Leo Preusting, Bert Zuurhout, Fons Arts, Roland Aalbers (†), Roland Schmetz, Marc Bitter, Freek Oosting

Onder v.l.n.r.: Sep van Kampen, Tijne Henriks, Tommy Thomassen, Joop Brinkhoff, Eric Brinkhoff (†), Johan v.d. Linden, Bart Smits

Oeps, dat was even andere koek, maar we hebben nog twee wedstrijden te gaan. Na een uitbundige derde helft - die we uiteraard wel glansrijk wonnen - vertrokken we de volgende dag in twee ruime busjes naar Lake Placid. Onderweg kwamen we de grote M tegen met - jawel - een McDrive. Die kenden we nog niet in Nederland en dat moest hier natuurlijk wel even uitgetoet worden. Het gezicht van de medewerkster vergeten we nooit meer toen we één hamburger bestelden voor vijftien personen... Maar wij hadden wel als een van de weinige Nederlanders een McDrive-ervaring!

In de buurt van Lake Placid werden we ondergebracht in prachtige vakantiebungalows waar we ons goed (dus met veel bier) konden voorbereiden op de tweede USA-wedstrijd tegen het team van Saranac Lake. Voorafgaand was een heuse officiële ontvangst geregeld in het gemeentehuis waar de plaatselijke autoriteiten zich heel positief uitlieten over ons bezoek. Na het uitwisselen van allerlei presentjes en plichtmatigheden togen we naar het rugbyveld. De nederlaag die volgde was gelukkig wel wat kleiner dan de eerste wedstrijd, maar het werd toch nog 36-9 voor de Saranacers. Hennie Pijman scoorde een penalty-goal en een conversie na een Nijmeegse try van nota bene onze prop Roland Albers. Het vervolg is samen te vatten in: samen eten, samen drinken en samen zingen tot laat..., heel laat!!! De papieren zakken waren niet aan te slepen, want ja: gewoon met een biertje in de hand buiten gaan staan was toen ook al niet not done in The States. Maar in een papieren zak gingen zelfs flessen whiskey rond!

Verrassende zege Wasps in Amerika

NIJMEGEN - De derde en laatste wedstrijd van rugbyclubs The Wasps tijdens de trip in de Verenigde Staten is onverwacht in een Nijmeegse overwinning geëindigd. Een ruime overwinning zelfs, want de Nederlandse rugbyers versloegen zaterdag Schenectady met 7-36.

Een groot aandeel in deze score had Tom Wouters, die in Amerika zijn eerste wedstrijd speelde. Hij scoorde de eerste twee tries en bezette en passant ook nog drie conversies. In de wedstrijd kregen de directverantwoordelijken van de Wasps uiteindelijk de kans hun talent te tonen. Regelmatig werden voortreffelijke aanvallen opgezet waardoor Schenectady tot verdedigen werd gedwongen. Schenectady nam nog wel de leiding met 3-0 door een penalty-goal, maar vlak voor de rust leidde de Wasps met 7-20 door tries van Tom Wouters (twee keer) en Sep van Kampen (twee keer) met conversies van wederom Tom Wouters.

Alles op alles

De Wasps rookte de overwinning en zette in het tweede bedrijf alles op alles om in de Verenigde Staten in ieder geval tot één zege te komen na de twee eerder verloren wedstrijden. Dat lukte door een grote inzet van alle spelers. Tries van Ro-

land Albers, Eric Brinkhoff en nog een van Sep van Kampen met conversies van Tom Wouters en Hennie Pijman leidde de Wasps tot de uiteindelijke 7-36 zege. Morgen komt de Wasps weer in het Nijmeegse terug. De ploeg wordt om 14.30 uur verwacht in het clubhuis aan de Stadsdijk.

De laatste wedstrijd werd in en tegen Scenectady RFC gespeeld, ook weer een stadje in de staat New York. *De Gelderlander* kopte daags daarna *Verrassende zege Wasps in Amerika*, want ja, we wonnen zowaar! En ook nog eens met duidelijke cijfers: 7-36! Belangrijk aandeel in de zege had Tom Wouters die met twee tries en vier conversies het leeuwendeel van de score voor zijn rekening nam. De overige tries kwamen op naam van Roland Aalbers, Eric Brinkhoff

en Sep van Kampen (3x). De overwinning werd natuurlijk uitbundig gevierd in de stamkroeg van de Amerikaanse rugbyclub. Het positieve resultaat van de Wasps-Amerikatour was dus: 1 wedstrijd gewonnen, 2 wedstrijden verloren en 3 derde helften gewonnen! De laatste drie dagen hebben we doorgebracht in hartje New York waar we natuurlijk de toerist hebben uitgehangen. Onder andere gingen we naar boven in het World Trade Center waar journalist Leo Preusting zijn laatste verslag doorbelde naar *De Gelderlander* vanaf de 110^e etage. Iets wat na 9/11 een andere lading heeft gekregen.

Een jaar later kwamen The Knickerbockers naar Nijmegen en werden ze als helden ontvangen. de gemeente Nijmegen stelde hiervoor speciaal een rugbyveld beschikbaar in de maand juli, iets wat in de zomermaanden vanwege onderhoud nooit eerder was toegestaan. In het stadhuis werden de Amerikanen samen met The Wasps ontvangen door de toenmalige burgemeester van Nijmegen Ien Dales. Zij kreeg uit handen van de rugbyende zoon van Albany's burgemeester een heuse stadssleutel van Albany overhandigd. Hilarisch werd het toen de Albany-captain verhaalde over hun eerdere wereldreizen bijvoorbeeld die naar Zuid-Afrika. Ien Dales verschoot opeens helemaal, want Zuid-Afrika... dat land werd door ons volledig geboycot door de toen daar nog heersende apartheid...

Leo Preusting

WIE WAS DE EERSTE?

De mythe dat William Webb Ellis als eerste een bal oppakte in een 'voetbalwedstrijd', over de doellijn liep en op de grond drukte waarmee hij 'rugby' uitvond is een hardnekkige. Maar iedereen weet zo ondertussen ook wel dat het onzin is en door oud-leerlingen van 'Rugby School' in het leven is geroepen. Volgens de overlevering was de 14-jarige Pim Mulier de eerste die in Haarlem met een paar vriendjes ons edele spel speelde in 1879 nadat hij op kostschool in Noordwijk had kennisgemaakt met het ovalen monster en vanuit Engeland een boekje met de spelregels had gekregen. Maar ook dat wordt betwist, o.a. door Nick den Uijl die een prima artikel schreef op de website van sportgeschiedenis.nl. Hij haalt diverse bronnen aan die melden dat veertien jaar eerder in Twente door Engelse textielarbeiders rugby werd gespeeld. Overigens moesten Mulier en zijn vrienden onder dwang van een aantal ouders van rugby naar voetbal overstappen omdat het ruwe rugbyspel te veel kleding scheurde.

Feit is echter dat in 1971, bijna honderd jaar na de oprichting van de 'Haarlemsche Football Club' (tegenwoordig Koninklijke HFC) de Eerste Zeeuwse Rugby Club Oemoemenoe werd opgericht in Middelburg. Zij waren de eerste club die het woord 'Eerste' in hun naam voerden, maar waarom? Barend Midavaine weet het antwoord. "We hoopten natuurlijk dat er meer clubs zouden volgen in Zeeland. Promotor zal zeker Rien Mondeel zijn geweest, hij heeft ook de jeugd op poten gezet." Profetische woorden? Zeker want spelers van Oemoemenoe zouden in 1978 RC Tovaal in Goes oprichten en waren later ook betrokken bij de Blue Diamonds.

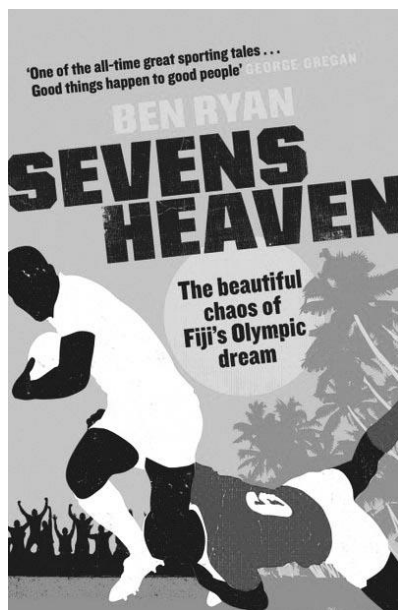
Na de Zeeland volgde Limburg in 1974 met de Eerste Limburgse Rugbyclub Grasshoppers die tot 2003 in Beek speelden. De jaren '70 waren sowieso vruchtbare jaren wat betreft het oprichten van nieuwe rugbyclubs. Van 1971 tot en met 1974 werden meer dan dertig nieuwe clubs opgericht. Toen men een jaar later in Almelo het spel tussen de hoge palen ging spelen gingen ze er blijkbaar van uit dat er in de Twentse stad meerdere rugbyverenigingen zouden gaan spelen want ze noemden zich Eerste Almeloze Rugby Club Big Bulls. Dit kreeg een vervolg in het Limburgse Geleen, die zich de Eerste Geleense Rugby Club Fortuna '77 noemden, ze waren tenslotte de tweede in Limburg. Fortuna '77 hield het in 1987 voor gezien. In Hengelo keken ze bij de 'buren' uit Almelo toen ze zich in 1978 Eerste Hengelose Rugby Club Dragons noemden. Daarna was het wederom de beurt aan Limburg, namelijk Maastricht in het diepe zuiden. De Eerste Maastrichtse Rugby Club werd ook in 1978 opgericht maar fuseerde in 2005 met de studenten van Maraboes tot de Maastricht Maraboes Rugby Combinatie.

LEESVOER: SEVENS HEAVEN

Ben Ryan was van 2007 tot en met 2012 coach van het Engels 7's team om vervolgens in 2013 dezelfde taak op zich te nemen bij Fiji. Hij heeft zijn verhaal naar Olympische glorie op papier gezet in het boek "Sevens Heaven".

In het boek vertelt Ryan kort over zijn tijd bij het Engels team, zijn beslissing om te stoppen en al snel daarop te tekenen als hoofdcoach bij the Flying Fijians. Ryan belde dat hij de rol aannam en er werd hem direct verteld om over vier dagen op Fiji te zijn, en dat hij zijn eigen ticket moest regelen. Met een begrijpelijk nervositeit in zijn schoenen stapte Ryan op het vliegveld om zijn nieuwe avontuur te starten. Op het moment dat Ryan de coachingrol overnam, zat Fiji midden in een geldcrisis. Er was geen geld voor het team. Er kwam niks vanuit de overheid en geen sponsoring binnen. Hij besloot om een aantal maanden onbetaald het hele programma op poten te zetten.

In Sevens Heaven neemt Ryan ons mee op reis over de eilanden-groep. We leren families kennen waarvan de zoon de grote trots is omdat hij het hoogste heeft bereikt wat een Fijian kan bereiken: spelen voor het 7's team. We leren de werking van het eiland kennen, waar niet al te lang geleden een coup plaats heeft gevonden, net na een rugbywedstrijd. We ontmoeten een speler

die niet kan komen trainen omdat zijn benen vervloekt zijn en leren hoe diep het geloof in zwarte magie zit op het eiland.

Ook krijgen we mee, door Ryan zijn ogen, de zware trainingen, de lange weekenden op het strand en natuurlijk de prachtige Olympische toernooien die hij met het team mocht bezoeken, en de rug aan rug medailles die hij heeft mogen ontvangen en de World Rugby Sevens Series.

Een prachtig boek over een gemotiveerde coach die een bijzondere reis doormaakt in de sport, en op een magisch eiland waar rugby aan de hoge top staat.

MOOI GEBAAAR VAN DE MELROSE 7'S

De Olympische tak van het rugby, de 7's, heeft zijn oorsprong in Melrose. Het plaatsje in de Schotse 'Borders' telt maar 2500 inwoners, maar de jaarlijkse Melrose 7's trekt tienduizenden spelers en toeschouwers. Voordat rugby professioneel werd in 1995 speelden internationals uit alle hoeken van de wereld op de tweede zaterdag aan de voet van de Eildon Hills waar Koning Arthur begraven zou liggen.

In 1883, toen Melrose RFC krap bij kas zat bedacht Ned Haig, slager en speler voor Melrose, een manier om aan geld te komen namelijk het organiseren van een sportdag. De hoofdmoot van de dag zou een rugbytoernooi zijn. Omdat het niet mogelijk zou zijn om meerdere rugbywedstrijden op één middag te spelen, werden de teams teruggebracht tot zeven man, met een wedstrijdduur van 15 minuten. Acht teams deden aan de eerste Melrose 7's mee en Haig en zijn Melrose RFC wonnen de finale van rivaal Gala. Het toernooi was een onmiddellijk succes en al snel organiseerden meer Schotse clubs een 7's toernooi waarna het over de hele wereld een gevierd evenement werd met tenslotte de terugkeer van rugby op de Olympische Spelen van Rio de Janeiro in 2016 als 7's.

Traditioneel krijgt de winnaar de wisseltrofee, de 'Ladies Cup', in 1883 aangeboden door de 'Ladies of Melrose' en een medaille. In de oorlogsjaren 1940 en 1941 werden er geen medailles aan de winnaars overhandigd. Het metaal was nodig voor de oorlogsindustrie en dus kregen Heriots RC (1940) en Edinburgh City Police (1941) geen eremetaal. Daarna werd er pas in 1946 weer voor het eerst op 'Greenyards' gespeeld. Tijdens de Melrose Sevens in 1987 werden de overlevende spelers van de winnaars van 1940 en 1941 als speciale gasten uitgenodigd tijdens het toernooi. Het werd een zeer emotionele presentatie toen de spelers van toen alsnog hun winnaarsmedailles kregen uitgereikt of als zoals voormalig politiefchef en Schotland-international Sir John Orr het in het programmaboekje verwoordde: "Jullie hebben een stel oude mannen heel erg blij gemaakt en ik weet zeker dat alle ontvangers deze erkenning zullen koesteren wat voor ons allen een gedenkwaardige gelegenheid was."

In 'The Official History of the Melrose Sevens' las ik trouwens dat in Nederland al in 1938 een 7's toernooi werd gespeeld? Dat kan niet in Amsterdam zijn geweest: de eerste editie van de toen nog Heineken 7's werd pas in 1972 georganiseerd. Nee, dat eerste 7's toernooi in Nederland werd in Hoek van Holland gespeeld. Nederland was hiermee na Argentinië en Tonga in 1920 en Canada in 1930 het derde land buiten de 'Home Nations' waar de 'Olympische' variant werd gespeeld. Waar de schrijver van het boek de informatie vandaan heeft kon ik helaas niet terugvinden. Als iemand meer weet graag een berichtje aan ons e-mailadres.

DE PRIJZENKAST: GERRIT DEKKER CUP

1. ‘De Maestro’ Gerrit Dekker

Elke rugbyclub heeft zijn absolute clubiconen: uitmuntende spelers, gedenkwaardige aanvoerders, (top)trainers en coaches, vrijwilligers, ultieme clubmensen, bestuursleden, soms zelfs internationals.

Maar daarboven bestaat een nóg bijzonderder categorie: de nationale rugbyiconen, zoals de ‘Maestro’ Gerrit Dekker. Op de bestuurlijke invalshoek na waren alle hierboven genoemde kwalificaties op Gerrit Dekker van toepassing. Als oud-international en vooral als coach zeer bekend in rugbyland, niet alleen bij zijn eigen vereniging de Amstelveense Rugby Club (voorheen NFC), maar in het hele Nederlandse rugby.

Sinds de oprichting van de jeugd in 1972 was Gerrit bij ARC actief als jeugdtrainer, een taak – of meer een passie – die hij eigenlijk onafgebroken uitvoerde tot aan zijn dood. Zijn behaalde successen op dit front leidden als snel tot nationale aanstellingen bij Klein- en Jong Oranje, met zijn grote rugbyvriend en co-trainer Erik Hengeveld, met wie hij ook in de ereklasse als trainersduo actief was.

Na ruim 50 jaar lidmaatschap, overleed deze vriendelijke en zeer deskundige rugbyreus onverwachts op 10 maart 2014, en liet een diep wond achter bij zijn club, (rugby)vrienden en Rugby Nederland. Zelden heb ik zoveel volwassen rugbyers zien huilen als bij de afscheidsbijeenkomst op ARC. De opkomst was fenomenaal groot. Uit het hele land kwamen mensen afscheid nemen van de man van wie ze zoveel hadden geleerd, voor wie ze zoveel respect hadden, bij wie ze altijd zo graag in de buurt waren geweest. De Maestro had de unieke gave om altijd oprecht interesse in mensen te hebben en iedereen het gevoel te geven dat ze beste vrienden waren.

Onder de 1000+ aanwezigen op zijn afscheid waren ook veel (oud-)Ascrummers. Gerrit was immers ook bij Ascrum tot Ereid benoemd, nadat hij een aantal jaar als trainer de Amsterdamse studenten het spelletje had bijgebracht. In een interview antwoordde voormalig Ascrumspeler en BN-er Reinout Oerlemans ooit op de vraag wie de meeste invloed heeft gehad op zijn leven en carrière: “Dat is heel simpel te beantwoorden, dat is Gerrit Dekker.” Ironisch genoeg zei Gerrit ooit tegen mij, toen ik opperde om hem voor te dragen als ereid van ARC: “Als je dat doet, zie je me niet meer!”

De Maestro was anti-BOBO, een man van het veld en van het rugbyspelletje. Hij vulde zijn dagen met het wel en wee van zijn ‘blauwe mannetjes’. Zijn kantoor op het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum – alwaar hij bescheiden

werkzaam was als conciërge – was bezaaid met rugbyfoto’s en opstellingen. Hij had verregaande technische kennis van het rugby, kon als oud-lock gerust een fly-half adviseren hoe hij de bal vast moest houden bij een dropkick, een winger zijn looplijnen helpen bepalen, of een scrum-half uitleggen dat dat ene extra stapje te veel tijd kost. Een trainer/coach die niet alleen een groepsgevoel kweekte en trainingsoefeningen liet uitvoeren, maar ook out-of-the-box dacht, persoonlijke aanwijzingen gaf, spelers beter maakte.

2. De Gerrit Dekker Cup

Men zegt weleens dat over 100 jaar niemand meer weet wie je was, wat je deed, hoe goed of slecht je was, hoe rijk of handig je was; dat er iemand anders in je huis woont, jouw vermogen is verdwenen en dat de dingen die je belangrijk vindt wellicht niet eens meer bestaan.

Het komt Gerrit Dekker toe dat hij minstens 100 jaar wordt herinnerd en als zodanig is de Gerrit Dekker Cup een waardig opvolger van de Joseph Boyd trofee. Na het overlijden van Gerrit werden er verschillende ‘in memorie’-initiatieven ontplooid, waaronder een boom met een bankje bij ons oude clubhuis én ontstond bij Diego Moll (voorzitter ARC Wanderers en jarenlang een trouwe assistent van Gerrit) het idee van de Gerrit Dekker Cup: een jaarlijkse wedstrijd tussen Amstelveen RC en Ascrum. Die werd in 2014 voor het eerst gespeeld. Voor de wedstrijd werd een prachtige trofee gerealiseerd. Gerrit verscheen altijd met de fiets, en op basis van die fiets heeft Huub Oostwegel jr. met slijp, zaag en laswerk de unieke de Gerrit Dekker Cup gerealiseerd.

Normaal gesproken is het niet altijd eenvoudig om een oude mannen-selectie bijeen te krijgen voor een wedstrijd, maar als de Gerrit Dekker Cup op het programma staat is het wonderbaarlijk om te zien hoeveel mensen deze eervolle wedstrijd graag willen spelen – zij het soms in stukjes en beetjes. Voor, tijdens en na de wedstrijd is de Maestro steevast onderwerp van gesprek. Er worden geweldige rugbyherinneringen opgehaald, geestige anekdotes gedeeld, altijd met een alom aanwezige wow-gevoel. Uitslagen en overwinningen doen er niet zo toe, hoewel de zegebalans tot nu toe in het voordeel van ASCRUM uitvalt. De wisselbeker wordt na afloop uitgereikt door Erik Hengeveld, traditioneel in aanwezigheid van Henny (de zus van Gerrit) en zijn beste maatjes Jeroen Dekker (geen familie) en Tato Wells.

Cris Gale (Amstelveense Rugbyclub)